

Górnicy kopalni „Mortimer“ wykonali roczny plan produkcji

ZAGÓRZE (PAP).
W dniu 16 listopada br. o godzinie 8.40 kopalnia węgla kamiennego „Mortimer“ w Zagórze wykonała roczny plan wydobycia węgla, jako pierwsza w polskim przemyśle węglowym.

Pierwszy koncert artystów polskich w Moskwie

MOSKWA (PAP).
W Moskwie, w wielkiej sali im. Czajkowskiego odbył się wielki koncert artystów polskich, którzy przybyli do ZSRR na zaproszenie Komitetu dla Spraw Sztuki przy Radzie Ministrów ZSRR. W koncercie wzięli udział: Ewa Bandrowska-Turska, B. Paprocki, W. Kędra, T. Wroński i W. Szpilman. Artyści polscy wykonali utwory Chopina, Montuskiego, Karłowicza oraz klasyczny muzyki rosyjskiej — Czajkowskiego, Rubinsteina, Rachmaninowa — jak również utwory kompozytorów radzieckich — Gliery i Chaczaturiana.
Zgromadzona publiczność długotrwale oklaskami na groźliście wykonawców koncertu.

Robotnicy bawarscy pragną zjednoczenia Niemiec

BERLIN (PAP).
W Monachium odbyła się konferencja z udziałem 100 przedstawicieli załóg robotniczych południowej Bawarii. Uczestnicy konferencji domagali się zjednoczenia Niemiec oraz wypowiedzieli się przeciwko planowi Schumara i remilitaryzacji Niemiec Zachodnich.

CITAS WIELKOPOLSKI

Rok VII Wyd. AB Nr 301 (2399) Cena 15 gr
Poznań, wtorek 20 listopada 1951 r.

Pakt pięciu mocarstw zapewni światu pokój

Związek Radziecki domaga się redukcji zbrojeń i sił zbrojnych

Minister Wyszyński zgłosił w ONZ dodatkowe propozycje

MOSKWA (PAP).
Na plenarnym posiedzeniu Zgromadzenia Ogólnego ONZ dnia 16 bm. szef delegacji radzieckiej minister A. Wyszyński wygłosił przemówienie o środkach zapobieżenia nowej wojnie światowej oraz o środkach utrwalenia pokoju i przyjaźni między narodami.
Z toku swego przemówienia min. Wyszyński powiedział m. in.:
Delegacja radziecka przedstawia już Zgromadzeniu ogólny swój konstruktywny program, zmierzający do usunięcia groźby nową wojną oraz do zapewnienia pokoju i bezpieczeństwa narodów. W sprawie tej zgłosiliśmy już na początku debaty generalnej nasze propozycje, a mianowicie:
O niemożliwości pogodzenia z członkostwem ONZ

wykonaniem powyższej konwencji.
2 Zgromadzenie Ogólne zaleca stałemu członkowi Rady Bezpieczeństwa — Stanom Zjednoczonym, Wielkiej Brytanii, Francji, Chinom i Związkowi Socjalistycznym Republik Radzieckich — zredukować będące w ich dyspozycji w chwili przyjęcia danego postanowienia zbrojenia i siły zbrojne o jedną trzecią w ciągu roku, licząc od chwili przyjęcia tego postanowienia.
3 Zgromadzenie Ogólne zaleca, aby niezwłocznie, a w każdym razie nie później, niż w miesiącu po przyjęciu przez Zgromadzenie Ogólne postanowienia w sprawie zakazu broni atomowej oraz redukcji zbrojeń i sił zbrojnych, pięciu mocarstw o jedną trzecią — wszystkie państwa przedstawiły pełne oficjalne dane o stanie swych zbrojeń i sił zbrojnych, włączając w to dane o broni atomowej i o bazach wojskowych na obcym terytorium.
Dane te winny być przedstawione według stanu istniejącego w chwili przyjęcia przez Zgromadzenie Ogólne wspomnianych postanowień (oklaski).
4 Zgromadzenie Ogólne zaleca powołać do życia w ramach Rady Bezpieczeństwa międzynarodowy organ kontrolny, którego funkcją będzie kontrola nad wykonaniem uchwał w sprawie zakazu broni atomowej, redukcji zbrojeń i sił zbrojnych (oklaski).
(Ciąg dalszy na str. 2)

udziału w agresywnym bloku atlantyckim oraz tworzenia przez niektóre państwa, przede wszystkim przez Stany Zjednoczone, baz wojennych na obcym terytorium,
o niezwłocznym zaprzestaniu działań wojennych w Korei, zawarciu rozejmu, wycofaniu wojsk w terminie dziesięciodniowym poza 38 równoleżnik oraz wycofaniu wszystkich wojsk obcych z Korei w terminie trzymiesięcznym,
o zwołaniu światowej konferencji w sprawie redukcji zbrojeń i sił zbrojnych oraz w sprawie zakazu broni atomowej i rozciągnięcia kontroli międzynarodowej nad wykonaniem tego zakazu,
o zawarciu paktu pokoju między pięcioma wielkimi mocarstwami — Stanami Zjednoczonymi, Wielką Brytanią, Francją, Chinami i Związkiem Radzieckim.
W chwili obecnej, rozwijając propozycje zgłoszone 8 listopada, delegacja radziecka, kierując się przedstawionymi wyżej względami, uważa za konieczne zgłosić następujące dodatkowe propozycje:
1 Zgromadzenie Ogólne, uznając stosowanie broni atomowej, jako broń agresji i masowej zagłady ludzi, za sprzeczne z sumieniem i godnością narodów oraz za nie dające się pogodzić z przynależnością do ONZ, ogłasza bezwzględny zakaz broni atomowej i wprowadzenie ścisłej kontroli międzynarodowej nad wykonaniem tego zakazu. (Oklaski).
Zgromadzenie Ogólne poleca komisji do spraw energii atomowej i do spraw zbrojeń klasycznych przygotowanie i przedstawienie na rozpatrzenie Rady Bezpieczeństwa do 1 lutego 1952 r. projektu konwencji, przewidującej środki zapobiegające wykonaniu postanowienia Zgromadzenia Ogólnego w sprawie zakazu broni atomowej, zaprzestania jej produkcji, wykorzystania już wyprodukowanych bomb atomowych wyłącznie dla potrzeb cywilnych i rozciągnięcia ścisłej kontroli międzynarodowej nad

Bolesław Szyszkowski

Dnia 16 bm. zginął na posterunku z rąk faszystowskiego zbira Bolesław Szyszkowski, aktywista robotniczy w akcji skupu zboża.
Bolesław Szyszkowski urodził się 17 września 1891 roku w Wągrowcu w rodzinie robotniczej. Mając lat niespełna dziesięć, poszedł na służbę do kuliaka, następnie pracował jako dreniarz przy melioro-

karmelkarz w państwowej fabryce „Goplana”. Odtąd życie jego zupełnie się zmieniło. — Wstępuje do Partii, łączy sumienne, wzorową pracę zawodową z działalnością polityczną, śmiało ujawnia i piętnuje niedociągnięcia i błędy z tą myślą by służyć swoją rutyną i doświadczeniem życiowym ludziom młodszym od siebie, aby służyć Ludowej Ojczyźnie.
Kiedy Partia zwraca się do klasy robotniczej z apelem o czynny udział w walce o zapewnienie żywności miastom — Bolesław Szyszkowski nie waha się ani przez chwilę. — Zgłasza się ochotniczo do ekipy robotniczej działającej na terenie gminy Grodzisk powiatu Nowy Tomyśl.

Zarliwa praca uświadamiająca Szyszkowskiego wydała owoce. Coraz więcej wozów z chłopskim zbożem jechało do punktu skupu w Grodzisku. Wróg z wściekłością obserwował jak każdy dzień przynosi nowe procenty wykonanego planu. Wreszcie w południe, 16 bm. ruszył z gromady Słocin do punktu skupu w Grodzisku 14-wozowy zbiorowy transport zboża. Wraz ze swoim transportem jechał Bolesław Szyszkowski. Nie dany mu było dojechać. Kula plugawego mordercy przecięła Jego życie.

Pogrzeb Bolesława Szyszkowskiego odbędzie się dziś, tj. dnia 20 listopada 1951 roku, o godzinie 13 przed gmachem Miejskiej Rady Narodowej w Poznaniu. Na pogrzebie tym klasa robotnicza Poznania i masy pracującego chłopstwa zamianują się nie zachwianą siłą swojego sojuszu na drodze walki o pokój i socjalizm.

Uroczysta akademie w Warszawie

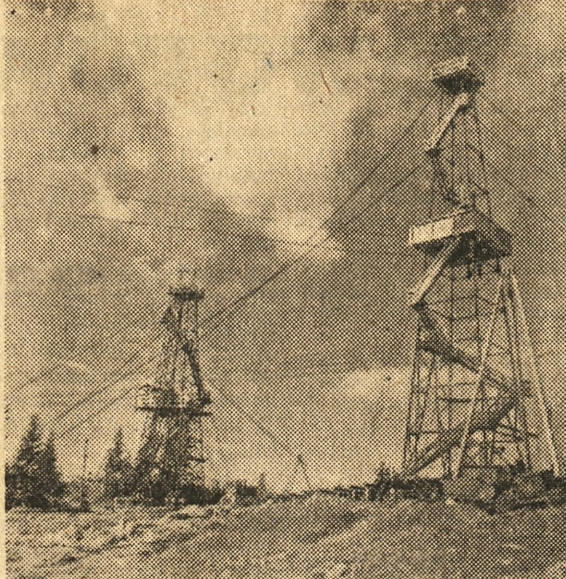
na zakończenie Miesiąca Przyjaźni
WARSZAWA (PAP).
W centralnym klubie — TPPR z okazji zakończenia Miesiąca Pogłębia Przyjaźni Polsko-Radzieckiej odbyła się akademie, w której wzięli udział członkowie Zarządu Głównego TPPR z wiceprzewodniczącym min. Matuszewskim na czele oraz licznie zebrana publiczność.
Na akademie przybył również przedstawiciel WOKS-u w Warszawie, Safirow.

Apel do ONZ

skazanych na śmierć patriotów greckich
MOSKWA (PAP).
Jak donosi z Aten agencja TASS, 12 patriotów greckich skazanych przez ateński sąd doraźny na karę śmierci przesłało do ONZ — do przewodniczącego Zgromadzenia Ogólnego oraz do ministrów Wyszyńskiego, Edena, Achesona i Schumana — depeszę następującej treści:
Wyrokiem nadzwyczajnego trybunału wojskowego zostaliśmy skazani na śmierć za naszą walkę o pokój i demokrację. Prosimy o ratunek. Nasz kraj potrzebuje pokoju, a nie krwi.
Pod telegramem widnieją podpisy Belojannisa oraz innych skazanych patriotów.

Delegacja polska gościła w Tbilisi

MOSKWA (PAP).
Delegacja polska, która udała się do ZSRR na uroczystości 34 rocznicy Wielkiej Socjalistycznej Rewolucji Październikowej, wyjechała po zwiedzeniu Moskwy do Tbilisi — stolicy Gruzińskiej SRR.
Po kilkudniowym pobycie w Gruzji, delegacja powróciła do Moskwy.

Nowe tereny, które uzyskaliśmy od Związku Radzieckiego w drodze wymiany odcinków terytoriów państwowych, są dla naszej gospodarki dostawcą poważnej ilości ropy naftowej. Wszystkie istniejące na terenach tych kopalnie pracują całą parą. W niedługim czasie przewiduje się rozpoczęcie pierwszych wierceń. Towarzystwo radzieckie pozostawiło wiele cennego sprzętu pomocniczego do eksploatacji szybów, poza sprzętem przewidzianym umową. Na zdjęciu: Fragment pola naftowego na uzyskanych w drodze wymiany terenach.
CAF — fot. Zygm. Wdowiński

ŚFZZ walczy o pokój

Federacja demaskuje podlegaczy
BERLIN (PAP).
Dnia 15 listopada na wielcznym posiedzeniu Rady Generalnej ŚFZZ rozpoczęła się dyskusja nad sprawami sekretarza generalnego Federacji — Louis Sallanta.
Przedstawiciel francuski mas pracujących A. Jourdain wygłosił przemówienie, w którym podkreślił wysięg zbrojeń we Francji, subsydiowany przez monopol amerykański.
Delegat Czechosłowacji F. Zubka podkreślił wzrost autorytetu ŚFZZ, która jest obecnie silniejsza niż kiedykolwiek. Czechosłowackie związki zawodowe aktywnie popierają ŚFZZ i jej działalność w obronie interesów robotników całego świata.
Z wielkim zainteresowaniem wysłuchali zebrani przemówienia delegata radzieckiego — Solowiewa, który mówił o zadaniach ŚFZZ w walce o pokój. Delegat radziecki wskazał, że jednym z najważniejszych zadań ŚFZZ jest zespolenie wszystkich sił klasy robotniczej, wszystkich ludzi pracy bez względu na ich przynależność związkową, poglądy polityczne i wierzenia religijne — w walce o polepszenie ich sytuacji ekonomicznej i społecznej.
Solowiew podkreślił również doniosłe znaczenie dalszego wzmagania kampanii zbierania podpisów pod Apielem Światowej Rady Pokoju. Wskazał na konieczność demaskowania oszczerczej propagandy prowadzonej przez podlegaczy wojennych przeciwko obozowi pokoju.

Dalsze prowokacje wojsk brytyjskich w EGIPCIE

Z Kaira donoszą, że prowokacje wojsk brytyjskich w strefie Kanalu Sueskiego trwają w dalszym ciągu.
Jak podaje agencja United Press, angielskie czołgi i samochody pancerne wtargnęły w nocy z 15 na 16 listopada do dzielnicy egipskiej Port Saidu i ostrzelały z dział i karabinów maszynowych domy mieszkalne tej dzielnicy. Następnie wojska brytyjskie otoczyły dzielnicę robotniczą Port Saidu i również ją ostrzelały. Wśród ludności są liczne ofiary.
Kilka sklepów egipskich zostało obrabowanych przez żołnierzy brytyjskich.

Posiedzenie Rady Ministrów NRD

W dniu 15 listopada odbyło się posiedzenie Rady Ministrów Niemieckiej Republiki Demokratycznej. Minister handlu zagranicznego Handtke złożył oświadczenie na temat zawarcia w dniu 10 listopada układu handlowego pomiędzy Rzeczpospolitą Polską a Niemiecką Republiką Demokratyczną. Następnie zabrał głos premier Otto Grotewohl, który podkreślił doniosłe znaczenie tego układu dla dalszego pogłębienia przyjaźni niemiecko-polskiej i dla realizacji pięcioletniego planu gospodarczego Niemieckiej Republiki Demokratycznej.

Krajowa narada aktywistów szkolnego ZMP

WARSZAWA (PAP).
Dnia 17 bm. rozpoczęła się w Warszawie dwudniowa krajowa narada szkolnych aktywistów Związku Młodzieży Polskiej. Tematem narady jest ocena dotychczasowej i obecnej pracy organizacji szkolnych ZMP oraz ustalenie zadań aktywistów ZMP na najbliższy okres.
W pierwszym dniu narady sekretarz ZG ZMP — Jańczak wygłosił referat „O pracy ZMP wśród młodzieży szkolnej”. Po referacie rozpoczęła się dyskusja.
Podczas obrad popołudniowych do zgromadzonej młodzieży przemówił sekretarz KC Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej — Ochab.

Sztafeta pokoju niesie list dla J. Stalina

PRAGA (PAP).
Do Uszhorodu na granicy czechosłowacko-radzieckiej przybyła sztafeta pokoju — delegacja mas pracujących Czechosłowackiej Republiki Ludowej. W sztafecie, która przebiegła przez wszystkie większe miasta Czechosłowacji, wzięło łącznie udział około 4 000 000 osób. Na ostatnim etapie, do granicy czechosłowacko-radzieckiej w sztafecie, która przyniosła list z pozdrowieniami narodu czechosłowackiego dla J. Stalina. Zatopek wręczył na granicy list do J. Stalina wiceprzewodniczącemu Prezydium Rady Najwyższej Ukraińskiej SRR.

Nazim Hikmet otrzymał Międzynarodową Nagrodę Pokoju

PRAGA (PAP).
W dniu 17 listopada odbyło się w auli Uniwersytetu Praskiego uroczyste wręczenie Międzynarodowej Nagrody Pokoju, wybitnemu bojownikowi o pokój — poecie tureckim Nazimowi Hikmetowi.
Po zagajeniu uroczystości przez sekretarza Światowej Rady Pokoju — Lafitte'a, zabrał głos rektor Mukarovsky. Stwierdził on, że Nazimowi Hikmetowi przyznano Międzynarodową Nagrodę Pokoju zarówno ze względu na wybitne wartości jego dzieł literackich, jak i na bohaterką działalność poety, którego postać powinna być przykładem dla każdego miłującego pokój człowieka na świecie.
Następnie prof. Mukarovsky wręczył Hikmetowi honorowy dyplom z podpisaniami Fryderyka Joliot-Curie i Pietro Nenni.
Dziękując prof. Mukarovskiemu — Nazim Hikmet wyraził radość z powodu wyróżnienia i podkreślił, że uważa przyznaną mu nagrodę za dowód uznania dla wszystkich tureckich demokratów, którzy w nie-
zwykłe ciężkich warunkach walczyli o pokój i wyzwolenie swego narodu.
Na zakończenie uroczystości odczytano fragmenty z dzieł znakomitego poety.

Górnicy francuscy wywalczyli swe żądania

PARYŻ (PAP).
Strajk górników w departamentach Nord i Pas de Calais zakończył się sukcesem strajkujących, którzy wywalczyli prawie wszystkie swe postulaty w zakresie utrzymania bezpłatnego leczenia.
W piątek rano w większości szybów praca została wznowiona.

Armia titowska pod rozkazami imperialistów USA

RZYM (PAP).
W Belgradzie zawarty został jeszcze jeden układ amerykańsko-jugosłowiański, mający na celu całkowite opanowanie Jugosławii, a zwłaszcza armii jugosłowiańskiej przez imperialistów amerykańskich. Tito i ambasador USA, Allen, podpisali układ o „pomocy” wojskowej USA dla Jugosławii. Celom układu jest ściślejsze wpręgnięcie Jugosławii przy pomocy zdradzieckiej klikki prowokatorów titowskich — w rydwan amerykańskiej polityki agresywnej.
Z doniesień prasy wynika, że układ zawiera tajne klauzule w sprawie całkowitego oddania armii „ugosłowiańskiej” do dyspozycji imperialistów amerykańskich oraz w sprawie budowy baz amerykańskich na terenie Jugosławii. Układ zawiera również klauzule, przewidujące wzmocnienie eksploatacji Jugosławii przez monopol amerykański.

Epoka Stalinowska jest epoką wspaniałego rozwoju twórczych sił narodów radzieckich, epoką wielkich i śmiałych poczynań. Ogłoszona w ubiegłym roku uchwała Rady Ministrów ZSRR o budowie potężnych elektrowni wodnych na Wołdze stanowi imponujący program robót nie mających precedensu w dziejach światowej techniki, pod względem rozmiarów i tempa.

Uchwała ta jest znamienym dokumentem. Podczas gdy świat imperialistyczny ogarnęła histeria wojenna, podczas gdy odnowione w Waszyngtonie hitlerowskie hasło „armaty zamiast masła” eksportuje się do Europy, Związek Radziecki buduje największe na świecie elektrownie i kanały nawadniające pustynie.

Obóz imperializmu ustawnie grozi światu nową zagładą, w kraju zwycięskiego socjalizmu naród w poczuciu swej siły spokojnie rozwija twórczą pracę budując komunizm.

Proste zestawienie tych faktów świadczy dobitnie o wyższości ustroju socjalistycznego, o jego niedoścignionej przewadze nad rozdzieranym przez wewnętrzne przeciwieństwa ustrojem kapitalistycznym.

W zaraniu istnienia państwa socjalistycznego, gdy w kraju tym panował jeszcze chaos wojenny, Moskwę odwiedził znany pisarz angielski Wells. Głośny był wówczas leninowski plan elektryfikacji Rosji. Pisarz ten uclodził w swym kraju za fantastę, a jednak nie był w stanie objąć wielkości idei bolszewickiej. Uznał plan GOELRO za utopię.

Dziś plan elektryfikacji opracowany przez Lenina i Stalina został już dawno zrealizowany. Zaczofany rolniczy kraj przeobraził się w międzyczasie w potężne państwo socjalistyczne, posiadające przodujący przemysł i nowoczesne rolnictwo. W ślad za pierwszą elektrownią w Wołchowie, wyrosła potężna elektrownia na Dnieprze (Dnieprogres), a potem setki i tysiące mniejszych i większych elektrowni.

W ciągu zaś najbliższych 5 do 6 lat na Wołdze, Dnieprze, Donie i Amu-Darii powstaną najpotężniejsze na kuli ziemskiej obiekty hydroenergetyczne, 5 elektrowni wodnych o rocznej produkcji około 23 miliardów KW energii elektrycznej, 9 większych tam, około 3 tysiące kilometrów kanałów głównych, 8 ogromnych zbiorników wody, tworzących całe morza.

Nowe elektrownie wodne produkować będą prawie 45 razy więcej energii elektrycznej, niż produkowano w Rosji, w początkowym okresie realizacji planu GOELRO (1921).

Obfitość taniej energii elektrycznej stworzy doskonałe warunki dla dalszego rozwoju przemysłu i rolnictwa, a nawodnione pola Krymu, Zaporozża, Turkmenii, o łącznej powierzchni ponad 26 milionów ha, dawać będą wspaniałe plony.

Obszar zroszonej i nawodnionej ziemi będzie większy niż terytorium Holandii, Szwajcarii, Danii i Węgier razem wziętych.

Jest rzeczą oczywistą, że wydajność tych nawodnionych terenów osiągnie wysoki poziom we wszystkich dziedzinach produkcji rolnej i hodowlanej.

Na powierzchni 26 milionów hektarów nawadnianych gruntów powstanie nowa roślinność. Zwiększy się zawartość wilgoci w powietrzu, a gorące wiatry z pustyni zostaną zatrzymane przez lesne pasy ochronne.

Drapieżcy kapitaliści, zagarniając kolonie, nie troszczyli się o doskonalenie starych systemów irygacyjnych. Zginęły liczne systemy irygacyjne w Peru, w zaludnionych niegdyś oazach Pustyni Libijskiej oraz na Saharze. W stanie całkowitego zamiedbania znajduje się system irygacyjny w Indiach. W Egipcie i Indiach doszło do tego, że 3,5 miliona hektarów nawadnianych gruntów uległo zasoleniu.

Nowe budowle Stalinowskie rozwiążą szereg problemów radzieckiej gospodarki narodowej, stwarzając bazę materialno-techniczną dla społeczeństwa komunistycznego.

Twórczy wysiłek narodów radzieckich i potężna technika radziecka dążą do ujarznienia żywiołowych sił przyrody, do wykorzystania olbrzymich zasobów energii i bogactw naturalnych krajów w imię coraz szczęśliwszego i dostatniejszego życia, w imię skutecznej walki o zachowanie pokoju na świecie.

W imię pięknej przyszłości Ojczyzny

Wzięliśmy w rozbudowie przemysłowej kraju tempo ostre. Mając przed oczami wspaniałe wzory radzieckie, musimy pospiesznie odrabiać wiekowe zaległości. Ale poziom radziecki niełatwo jest do osiągnięcia. Średnioroczny przyrost produkcji ZSRR wynosił w pierwszej pięcioletce — 22%, w drugiej — 17,1%, w roku zaś 1951 produkcja przemysłowa wzrosła w porównaniu z rokiem ubiegłym o 15%.

Mimo wszystko możemy naszą industrializację się szczyścić. W ciągu 6 lat wielkiego planu coroczny przyrost naszego przemysłu winien wynosić 11 do 12%, podczas gdy zamożna Anglia, Francja i Niemcy, w latach swej „prosperity” 1897 do 1913, miały tylko: 1,9%, 2,93% i 3,74%. Stany Zjednoczone w latach najwyższego rozwoju (przed I wojną światową) osiągały najwyższy przyrost roczny równy 7 do 8%. Nasz wczorajszy przyrost, a w III kwartale bież. roku w porównaniu z tym samym okresem roku ub. wykazał nawet wzrost o 20%.

ROLNICTWO NIE NADAŻA

Za szybkim rozwojem naszego przemysłu nie nadąża rozwój rolnictwa. Mimo niezaprzeczonych postępów wsi na drodze nowoczesnego gospodarstwa rolnego, dystans się zwiększa. Tegoroczna susza, brak pasz i słabszy urodzaj ziemniaków — pogorszyły ten stan rzeczy. Trudności aprowizacyjne w miastach stały się w 1951 roku — faktem.

I wtedy — wśród niezliczonych „dobrych czasów” należała — wynikająca z braku silnego przemysłu — zależność od obcych kapitalistów, którzy traktowali naszą ojczyznę na równi ze swymi kolonialnymi posiadłościami w Afryce — to znaczy bezlitośnie wyciskali z Polski olbrzymie dochody. Prosta konsekwencją tego stanu rzeczy była słabość gospodarcza burżuazyjnej Polski, a co za tym idzie słabość polityczna.

Taki stan rzeczy jest nie do pomyślenia w Polsce, w której władzę objęły masy pracujące. I dlatego, od pierwszej chwili objęcia rządów przez lud pracujący, zaczęliśmy w szybkim tempie budować przemysł ciężki będący fundamentem rozbudowy wszystkich innych gałęzi naszej gospodarki.

Ale rozbudowa przemysłu ciężkiego ma tę właściwość, że nie wpływa natychmiast na wzrost ilości towarów konsumpcyjnych. Zanim stal z nowowytwarzanego wielkiego pieca zamieni się w obrabiarki, a obrabiarka wytoczy części traktora i zanim ten traktor wyjedzie na pole, aby podnieść swą pracą wydajność naszych pól, upływa dość dużo czasu. Ale innej drogi nie ma...

Wraz jednak z szybką industrializacją rośnie klasa robotnicza, wzrasta się umiastowienie kraju, podnosi się zapotrzebowanie na artykuły rolne, których produkcja nie nadąża za wzrostem zapotrzebowania.

Do cech szczególnych tych „dobrych czasów” należała — wynikająca z braku silnego przemysłu — zależność od obcych kapitalistów, którzy traktowali naszą ojczyznę na równi ze swymi kolonialnymi posiadłościami w Afryce — to znaczy bezlitośnie wyciskali z Polski olbrzymie dochody. Prosta konsekwencją tego stanu rzeczy była słabość gospodarcza burżuazyjnej Polski, a co za tym idzie słabość polityczna.

Taki stan rzeczy jest nie do pomyślenia w Polsce, w której władzę objęły masy pracujące. I dlatego, od pierwszej chwili objęcia rządów przez lud pracujący, zaczęliśmy w szybkim tempie budować przemysł ciężki będący fundamentem rozbudowy wszystkich innych gałęzi naszej gospodarki.

Ale rozbudowa przemysłu ciężkiego ma tę właściwość, że nie wpływa natychmiast na wzrost ilości towarów konsumpcyjnych. Zanim stal z nowowytwarzanego wielkiego pieca zamieni się w obrabiarki, a obrabiarka wytoczy części traktora i zanim ten traktor wyjedzie na pole, aby podnieść swą pracą wydajność naszych pól, upływa dość dużo czasu. Ale innej drogi nie ma...

CZY ZWOLNIĆ TEMPO?

Wraz jednak z szybką industrializacją rośnie klasa robotnicza, wzrasta się umiastowienie kraju, podnosi się zapotrzebowanie na artykuły rolne, których produkcja nie nadąża za wzrostem zapotrzebowania.

Sytuacja bezrobotnych w Polsce przedwrześniowej

ŚNIEG PADA...

Ktoś niedawno zdumiał się i nie chciał uwierzyć, że istnieje dziś jeszcze u nas instytucja, która zwie się Urzędem Zatrudnienia. Istotnie, bardzo znikomym tylko odsetek naszych obywateli interesuje się działalnością tej pozytywnej skądinąd instytucji. Rola jej polega nie — jak przed wojną — na rozładowywaniu, w minimalnym zresztą stopniu, zatoru bezrobotnych, bo tych u nas

nie odpowiada. Chciałby pracować przy budowie uli, na co w danej chwili nie ma zapotrzebowań.

Opisanego zjawiska nie zaliczyłbym do rzędu negatywnych. Niezależnie od rozkazania tych czy innych jednostek, znanemu o sobie nową s w i a d o m o s ć człowieka w naszym ustroju, który wie, że mu się praca należy i że ją otrzyma. Dziś, szętego pokolenia nie obar-

przeszło trzy tysiące. — Szczęśliwy wybraniec losu dostanie szulę i pójdzie harować do godziny drugiej po południu za 2 zł 50 gr. Reszta powlecze się z powrotem do swoich legowisk, pędzić dalej życie, które jest bardziej podobne do śmierci. — Żadne najbardziej wstrząsa-

Spod obwiązanej głowy Remy nie wystawał żaden łozek; targany zym przeczuciem, bez wahania zerwałem z jej głowy okrycie... i osłupiałem.. włosy obcięte przy skórze. O jak strasznie wygląda... „Choroba tego wymagała”, wykruszyła łkając, „puść mnie!” Spodziewałem się, że grom uderzy i zada cios ostateczny. Przez chwilę panowała milczenie, które przerwała żona samooskarżeniem: — Tak, sprzedałam włosy, aby kupić chleba, aby głód zaspokoić... Oto urzynek wyznania B K., monter z Żyrardowa.

„Nie ma pracy, brak miejsc amerykańskiej” — takie tabliczki pojawiały się masowo na bramach fabrycznych. Amerykanizacja czyli „racjonalizacja” w amerykańskim stylu. Konkrety?

W Polsce amerykańska oznaczała imperialistyczne u nowocześnień metod produkcji, przy jednoczesnym zmniejszeniu puli płac. Ludzie stawali się niepotrzebni, ludzi można było wyrzucić na bruk. Amerykanizacja niosła polskiej klasie robotniczej klęskę bezrobocia.

Termin też zresztą nie dotyczył wyłącznie metod produkcji. Amerykanizacja zawdzięczała przedwojenną Polskę międzynarodowe kartele, które objęły niepodzielną kontrolę nad całością życia gospodarczego kraju. „Pewnie, że pięć od lat niestodona lura — pisze bezrobotny brakarz S. L. z Warszawy — jeżeli kartel cukrowniczy sprzedaje angielskim farmerom dla trzody chlewnej nasz cukier po 20 gr za kilo, a w Polsce kosztuje osiem razy tyle — 1 zł 60 gr”.

Ludziom błakającym się miesiącami w poszukiwaniu jakiegokolwiek zarobku pozostawała nadzieja na — śnieg. Krótkotwałe wybawienie od przymusowej bezczynności, a potem znowu wegetacja w nie dających się opisać warunkach.

Niewiele czasu dzieli nas od zimy. Śnieg pada, zakryła już niebawem dzieci oczekujące rozrywek, jakie niesie nowa pora roku. „Śnieg pada!” powiedzą do rośli, nie wiedząc, co oznaczało to przed wojną dla setek głodnych, obdartych nędzarzy.

„Światowid” nr 401 (16) z 16 IV 1932 r.
Schronisko w Warszawie przy ul. Dzikiej dla bezdomnych nędzarzy, zwane przez nich „Cyrkiem”

nie ma, lecz na kierowaniu ludzi do pracy zgodnie z ich zainteresowaniami i specjalnością.

Zdarzają się tam takie obrázky (w Warszawie — autentyczne). Zgłasza się wykwalifikowany ślusarz, urzędniczka daje mu do wyboru kilkanaście miejsc. Ale petent uparł się, że chce pracować na stanowisku... kierownika sklepu MHD. Takie posady akurat nie wakują. Więc ślusarz bierze w końcu dobrze płatne zajęcie w swoim fachu, ale ma minę człowieka skrzywdzonego. Albo przychodzi człowiek bez żadnych kwalifikacji. Centrala Ogrodnicza, Zakłady Garbarskie, Zakłady Przemysłu Gumowego... — proponują mu zza okienka. Nic mu z tego

czy już bowiem pamięć lat przedwojennych.

„Śnieg padał Tysiące bezrobotnych, ślanających się z głodu ludzi budzi się z wielotygodniowego letargu — pisze „zawodowy” poszukiwacz kawałka chleba. („Pamiętniki bezrobotnych” nr 14, rok 1933). — Już o drugiej w nocy ludzie jak duchy ciągną ciemnymi ulicami miasta w stronę P. U. P. P. (Państwowego Urzędu Pośrednictwa Pracy). Numerki zacznie się wydawać o szóstej rano, jest ich 400 sztuk, a amatorów do sprzątania śniegu

jące fragmenty literackie, żadne statystyki i urzędowe sprawozdania nie są w stanie choć w drobnym ułamku odmalować potwornej egzystencji bezrobotnych i półbezrobotnych w latach ustroju przedwrześniowego. Prawde wielostronną, oddaną w całej pełni, z bliska, przekazały nam jedynie „Pamiętniki bezrobotnych”, wydane w roku 1933 z inicjatywą prof. Ludwika Krzywickiego. Tzw. człowiek trzeźwy mógłby poddać w wątpliwość wiarygodność tych dokumentów, gdyby nie były one właśnie tak przerażająco prawdziwe. „Cały dzień błakalem się za pracą. Wieczorem wróciłem bez żadnej ochoty do życia. Rena z Dżdżią czekała na mnie z kolacją.

Wczasy turystyczno-narciarskie
Fundusz Wczasów Pracowniczych organizuje w okresie zimy wczasy turystyczno-narciarskie. — Schroniska Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego w Tatrach i w Karkonoszach — wyposażone zostaną w odpowiedni sprzęt narciarski. Nad wczasowiczami czuwać będą przeszkoleni instruktorzy.

Wzrost Ośrodków Służby Zdrowia w gromadach

W województwie szczecińskim czynnych jest dotychczas 51 gminnych izb porodowych. Przy niektórych z nich uruchomione są poradnie dla matki i dziecka, obsługiwane przez lekarzy powiatowych.

Cenna inicjatywa harcerzy

Drużyna harcerska przy szkole w gromadzie Buszkowy pow. gdański postanowiła ostatnio założyć wzorową hodowlę królików. Za ceną inicjatywę podjęli uczniowie — gromady Przdokowo w pow. kartuskim.

Kaczy Nowej Huty
W Nowej Hucie otwarto szkołę zawodową z wydziałami ślusarskim i mechanicznym. W nowoutworzonej szkole uczy się 190 uczniów. Zajęcia praktyczne uczniowie odbywają w dobrze wyposażonych warsztatach kombinatu.

122 tys. km bez generalnego remontu

Kierowca Władysław Grzymalski, zatrudniony w Okr. Dyr. Lasów Państwowych w Olsztynie przejechał na samochodzie — marki „Skoda” 122 tys. km bez głównego remontu silnika i podwozia.

„Elektryczny” połów ryb

W radzieckim przemyśle rybnym po raz pierwszy w światowej praktyce połowu ryb zastosowano podwodne oświetlenie elektryczne dla masowych połowów.

Nową metodę połowu ryb przy pomocy światła elektrycznego opracował uczonej radziecki — prof. T. Borysov, który w latach 1945 — 1946 zastosował światło elektryczne dla przeprowadzanych pod wodą obserwacji. Począwszy od roku 1948 połowu ryb przy pomocy światła elektrycznego znalazł szerokie zastosowanie, w szczególności w kolchozach i sowchozach rybackich nad Morzem Kaspijskim. Połowy roku 1951 przekroczyły kilkakrotnie połowy lat ubiegłych. Zastosowanie nowego sposobu połowu ryb, polegającego na oświetlaniu w nocy wielkich przestrzeni po powierzchni wody oraz kierowaniu silnych snopów świetlnych na duże głębokości (silne światło przyciąga masowo ryby) otwiera przed radzieckim przemysłem rybnym szerokie perspektywy rozwoju. Nowa metoda posiada szczególnie doniosłe znaczenie przy połowie kłiki, która w okresie zimowym znajduje się na głębokości 70 — 80 m. Wzmocnienie połowu ryb w okresie zimowym stwarza ponadto poważne udogodnienia transportowe, możliwości magazynowania ryb i ich przetworstwa. Ostatnio, nocne połowy ryb przy pomocy światła elektrycznego zastosowano również przy połowie śledzi i wielu innych ryb. (pr)

PRZEŁAMANIE TRUDNOŚCI

Na zwolnieniu tempa industrializacji wygrałby tylko wróg. A mówić o „zbyt szybkim uprzemysłowieniu” mogą tylko ci, którzy nie rozumieją jego konieczności dla dobra powszechnego, dla ich lepszego życia, albo najmiej imperializm. Zahamowanie rozwoju przemysłu leży w interesie tylko imperialistów Zachodu. Oni chcą Polski słabej, niezdolnej do oporu i skłonnej do kapitulacji wobec zachłannych apetytów anglosaskich.

Droga uprzemysłowienia kraju jest drogą niezawodną i jedyną, jeżeli chcemy stworzyć Polskę silną, podbudowaną mocnym fundamentem. Utrzymując szybkie tempo industrializacji, skracamy okres naszych trudności. Każdym nowowytwarzonym zakładem pracy, każdą nową cegłą, szyną i podkładem kolejowym, toną stali, superfosfatu i cementu — przybliżamy kres naszych wstrząsów podnosimy jednocześnie produkcyjną zdolność rolnictwa.

Nie możemy i nie porzucimy drogi szybkiego uprzemysłowienia. Pamiętajmy mądre słowa Stalina: „Nie można zwalniać tempa! Przeciwnie, w miarę sił i możliwości należy je zwiększyć. Zwolnić tempo — znaczy to pozostać w tyle...” A my nie chcemy pozostawać w tyle. Jesteśmy gotowi do przejściowych ofiar — w imię jak najszybszego przezwyciężenia wszelkich przeszkód, w imię pięknej przyszłości Ojczyzny.

Miesiąc Pogłębień Przyjaźni w Wielkopolsce

Zakończył się Miesiąc Pogłębień Przyjaźni Polsko-Radzieckiej. Miał on w całym kraju bardzo uroczysty i urozmaicony przebieg. Wszystkie organizacje, związki, stowarzyszenia i kluby włączyły się w akcję organizowania i urządzania odczytów, akademii i przedstawień. Dzięki Miesiącowi mogliśmy lepiej poznać życie ludzi Kraju Rad, ich pracę i walkę o coraz lepsze jutro.

Koncerty

Niemal wszystkie zespoły muzyczne włączyły się w akcję organizowania imprez artystycznych. Np. w Rydzynie (pow. Leszno) zespół Państwowego Zakładu Wychowawczego dał koncert dla mieszkańców miasta. Na program składały się radzieckie pieśni i utwory orkiestralne. Publiczne występy dały także: chór „Arion” z Rawicza, zespół symfoniczny ZZK z Leszna, zespół świetlicowy Państwowego Sanatorium z Kościana i inne.

Wystawy

Wielkim powodzeniem cieszyły się wystawy książki radzieckiej, szczególnie książki o treści fachowej, które interesowały przede wszystkim przodowników pracy, racjonalizatorów, nauczycieli, techników i inżynierów. Wystawy takie zorganizowano m. in. w Krotoszynie, Gnieźnie, Zdunach i Koźminie. Ponadto organizowano wystawy obrazujące osiągnięcia Związku Radzieckiego, np. w Krotoszynie „Budowle Komuny w ZSRR”, lub w Rydzynie wystawa fotosów ilustrująca zdobycze na polu techniki.

Prelekcje

Zarząd Pow. TPPR w Sreńm zorganizował 74 odczyty, które cieszyły się dużym powodzeniem. Poza tym, poszczególne zakłady pracy organizowały odczyty we własnym zakresie np. Zakłady Metalowe MT3 we Wronkach (pow. Szamotuły). W ramach zajęć szkolnych wygłaszano odczyty w szkołach podstawowych i średnich w całym województwie.

Gazetki ścienne

Każda szkoła, każda niemal klasa wykonała własną gazetkę ścienną, przedstawiającą osiągnięcia ZSRR na polu literatury, techniki i budownictwa. W całym tym roku Sreńm wykonano 180 gazetek, a w Gnieźnie 137.

Kursy

Ambicją każdego robotnika, racjonalizatora, przodownika czy nauczyciela jest poznać Kraj Rad. Wszyscy więc z zapalem biorą udział w kursach organizowanych przez zakłady pracy, związki i instytucje. Np. PRZZ w Sreńm zorganizowała 15 kursów, podobnie PRZZ i Wielkopolskie Zakłady Olejarskie w Szamotulach.

Nowe koła TPPR

W Miesiącu Pogłębień Przyjaźni Polsko-Radzieckiej zwiększyła się sieć kół TPPR. W Sreńm np. utworzono 37 nowych kół, a w Szamotulach 7. Wiele kół zostało odznaczonych dyplomami za pracę organizacyjną. W Gnieźnie na centralnej akademii nagrodzono 15 kół.

Filmy

Dla przodujących uczniów szkół szamotulskich Zarząd Powiatowy TPPR zakupił około 400 biletów na filmy festiwalowe. W wielu kinach przed każdym seansem wygłaszane były pogadanki, obrazujące osiągnięcia Związku Radzieckiego, przede wszystkim na odcinku wielkich budowli komunizmu. Kina obydwoje odwiedzały najodleglejsze nawet miejscowości.

Miesiąc Pogłębień Przyjaźni Polsko-Radzieckiej przyczynił się do uaktywnienia kół TPPR w terenie, przyczynił się do lepszego poznania Kraju Rad i jego życia.

(Opracowano na podstawie materiałów od korespondentów)

O pracy klubów i kół korespondentów pism poznańskich

Praca korespondentów robotniczo-chłopskich w Wielkopolsce i Ziemi Lubuskiej znacznie się poszerzyła i nabrała właściwego rozmachu od września bież. roku, to znaczy po okresie wakacyjnym. Od tego czasu zorganizowano prawie we wszystkich miastach powiatowych zebrania klubów i kół korespondentów poszczególnych gazet. Celem tych zebrań oprócz spraw organizacyjnych było przede wszystkim zwrócenie uwagi korespondentem na akcje, które w danym okresie miały największe znaczenie dla gospodarki naszego kraju.

W związku ze skupem zboża, odstawą ziemniaków odbyły się zjazdy korespondentów w czterech miastach, i to: w Kaliszu, Wrześni, Czarnkowie i Kościanie. Udział w zjazdach był liczny, a przede wszystkim należy podkreślić, że

...młodzież dojeżdżająca do Obornik

...młodzież dojeżdżająca do Obornik pociągami linii — Wronki—Oborniki gra w wagonie szkolnym w piłkę nożną?

...Prezydium PRN w Obornikach nie przydzieliło dotychczas obliczanego sprzętu dla świetlicy w Stobnicu?

...most na Warcie w Obornikach (pow. Szamotuły) nie jest oświetlony?

...na ulicach Konina nie ma koszy do śmieci?

...rad/owce w Obornikach nie transmituje audycji nadawanych przez rozgłośnia poznańską?

...w hotelu — Gospodzie Robotniczej w Ostrorogu (powiat Szamotuły) mieszka osoba nie mająca nic wspólnego z hotelem?

...GS Samopomoc Chłopska w Wielichowie (pow. Kościan) nie zabezpiecza makułatury, składanej przez zakłady pracy?

...Instruktor przedszkoli przy Prezydium PRN w Czarnkowie bardzo rzadko odwiedza przedszkole w Bzowie?

...pociąg Katowice—Gdynia (wyjeżdżający z Ostrowa Wlkp. godz. 15.25) jest nieoświetlony?

...w sklepie GS „Samopomoc Chłopska” w Odolanowie filia w Racyczach (pow. Ostrow Wlkp.) do 2 litrów nafty trzeba kupić paczkę cykorii za 1,25 zł?

...dotychczas nie usunęto reszty gruzów, pozostałych z rozbioru wypalonego domu przy ul. Drzymały w Bojanowie?

...przedszkole w Karzewie (pow. Kościan) zostało przeniesione z byłego pałacu do nieodpowiedniego lokalu? Skutkiem niemożności ogrzewania przedszkole od 15 października br. jest nieczynne.

Kafarze w Witnicy wykonali zobowiązania

Pracownicy Fabryki Kafil w Witnicy podjęli poważne zobowiązania państwowe w ramach których postanowiono do dnia 7 listopada uruchomić tunelowy piec do wypalania kafil oraz przekroczyć plan produkcyjny z października o 20 proc.

Zobowiązanie zostało poważnie przekroczone. Produkcję surówki przekroczone o 36 procent, plan produkcji gotowych wyrobów przekroczone o 26 proc. Piec uruchomiony został na 4 dni przed zaplanowanym terminem.

W sumie, wykonane zobowiązania dadzą zakładom poważną dodatkową produkcję wartości ponad 125.000 zł.

Kafarze witnicy zdali egzamin ze swej postawy obywatelskiej. Nic też dziwnego, że chwila składania meldunku o wykonaniu zobowiązań była uroczystością dla całej załogi. (ska)

cznie pomaga i ułatwia pracę korespondentom.

Ostatni zjazd korespondentów z Gniezna i powiatu poświęcono zagadnieniom gospodarczym wsi oraz drobnej wytwórczości. Kierownik Wydziału Rolnego KP PZPR — Jan Grządzielewski szczegółowo zapoznał korespondentów ze sprawami gospodarczymi w powiecie gnieźnieńskim.

Echa pierwszego zebrania organizacyjnego kół korespondentów „Głos Wielkopolski” w Środzie docierają już do redakcji. Dziś z powiatu średzkiego otrzymuje redakcja dużo cennych notatek. Na tym zebraniu prowadzonym przez przedstawiciela „Głosu” — Franciszka Kosińskiego, m. in. ożłowy korespondent „Gazety Poznańskiej” — Czesław Korcz podzielił się spostrzeżeniami ze swej pracy. W dyskusji przemawiali również przewodniczący Prezydium PRN — Zenon Maciejewski, który przedstawił pracę korespondentów w powiecie średzkim oraz kierownik Wydziału Propagandy i Oświaty KP PZPR — Witold Tomczak, apelując do zebranych o rzetelną i aktywną działalność w tym tak odpowiedzialnym zadaniu korespondentów.

Zebrań klubów korespondentów odbyły się także w Zielonej Górze, Obornikach, Chodzieży i Kaliszu, a kół „Głosu” — w Ostrowie i we Wrześni, nad którym w najbliższym czasie przejmie opiekę klub z Gniezna.

Reasumując, należy podkreślić, że cel tych wszystkich zebrań przyniósł pożądany skutek. Korespondenci w dyskusjach wykazali pełną świadomość o realizowaniu podjętych przez siebie ważnych zadań. Ich bojowość, aktywność w pracy jest zjawiskiem masowym, które najsilniej przejawia się w mieście, lecz i korespondenci wiejscy coraz bardziej włączają się do tego ruchu. Podczas tych wszystkich zebrań redakcje poznańskie obdarowały najaktywniejszych korespondentów premiami w postaci książek.

Zadaniem poszczególnych redakcji i Polskiego Radia jest obecnie tworzenie dalszych klubów i kół oraz udzielanie jak najdalej idącej pomocy korespondentom. D. S.

Pod adresem T.W.P. i Filmu Polskiego

Towarzystwo Wiedzy Powszechnej w okresie ostatnich trzech kwartałów urzędziło w powiecie obornickim 61 odczytów naukowych, z których 11 połączonych było z wyświetlaniem filmu. Odczyty te spotykają się w gromadach z dużym zainteresowaniem i zyskują coraz więcej słuchaczy. Ale dla czego Towarzystwo Wiedzy Powszechnej odwiedza prawie jedne i te same świetlice, a drugie traktuje po macoszemu?

Podobnie jest z Filmem Polskim, którego kina obydwoje albo bardzo rzadko, albo wcale nie odwiedzają świetlice gromadzkich powiatu obornickiego, chociaż warunki ku temu są, bo na 71 świetlic w powiecie prawie 40 jest zelektryfikowanych i w 50% mają one odpowiednie warunki do wyświetlenia filmów. (H.Z.)

dań. Ich bojowość, aktywność w pracy jest zjawiskiem masowym, które najsilniej przejawia się w mieście, lecz i korespondenci wiejscy coraz bardziej włączają się do tego ruchu. Podczas tych wszystkich zebrań redakcje poznańskie obdarowały najaktywniejszych korespondentów premiami w postaci książek.

Zadaniem poszczególnych redakcji i Polskiego Radia jest obecnie tworzenie dalszych klubów i kół oraz udzielanie jak najdalej idącej pomocy korespondentom. D. S.

Spółdzielczość wiejska walczy z pijaństwem

Aktywność spółdzielczości walczy z pijaństwem. Do akcji tej spółdzielczość zmobilizuje przede wszystkim kobiety i młodzież wiejską. Zadaniem aktywistów spółdzielczych będzie również urządzanie zabaw towarzyskich bez wódki i dbanie o to, by zabawy te miały dobry poziom i skupiały jak największą ilość ludzi.

Duże pole działania mają również komitety członkowskie, do których należy kontrola sklepów, by wódka nie była sprzedawana w soboty i dni przedświąteczne, a dalej by nie sprzedawano w żadnym wypadku wódki młodzieży. Do nich też należy dopilnowanie, by nie spożywano wódki w lokalach sklepowych i biurowych spółdzielni.

W akcji zwalczania alkoholu aparat spółdzielczy współpracować będzie z wszystkimi organizacjami masowymi, a szczególnie z ZSCh i ZMP. (ipc)

listy i odpowiedzi

Bywa i tak

Przeglądając wyjaśnienie Prezydium krotoszyńskiego MRN, dochodzimy do filozoficznego stwierdzenia — że

Obiecanki — caćanki

Kujawska Wytwórnia Pomocy Szkolnych w Inowrocławiu — kiedy nareszcie dostarczysz zamówione i zapłacone w grudniu 1949 roku meble dla szkół w gminie Dłusk, pow. Września?

Chodzi tu o 5 szaf i 30 ławek szkolnych. Meble miały być dostarczone w kwietniu 1950 roku, jednak do tej pory firma nie wywiała się ze swych zobowiązań i do dnia dzisiejszego nie dostarczyła jeszcze 14 ławek.

Prezydium GRN w Dłusku interweniowało już niejednokrotnie w tej sprawie, na co otrzymywało obiecanki i nowy termin dostawy — nigdy nie dotrzymany. A tymczasem dzieci czekają i czekają i zmuszone są uczyć się w starych, zniszczonych i skrzypiących ławkach. K. D. (2550)

Interwencje skuteczne

GS w Rogoźnie otrzymała polecenie wydania książeczek członkowskich do dnia 15 bm.

Jak nas zawiadomiał CUSZ, w wyniku naszej interwencji uczniowie Technikum Mechanicznego w Świebodzinie otrzymali stypendium.

Wielki jest nasz wdzięk i wdzięczność, że światlica w Wyszokowie będzie miała pewnego dnia na podłodze sufit, który dawno już prosi o ratunek? A może tam dotarła wieść o konieczności namalowania dachu świetlicy w Magnuszewcach? Czy nie czas także zainteresować się wieścią o świetlicy w Twardowie?

— Tę świetlicę — opowiadał nam przewodniczący gminnego koła ZMP w Kotlinie — sama sobie urządziła tamtejsza młodzież. Kierownictwo szkoły podstawowej, Koło Rodzicielskie oraz młodzież twardowianie zebrali na ten cel 600 zł, i tak własnym kosztem i własnymi rękoma urządzili dla siebie miejsce kulturalnej rozrywki na jesienno-zimowe wleczoły.

W Orpiszewku świetlica ma cztery ławki, rurę do pieca przechodzącą pod sufitem z jednego pokoju i wiecznie tak dymiącą, że pokój można zaliczyć do wędzarni; oprócz tego ma wymiary 3,5 x 3,5 m, jakby była przeznaczona dla kilku tylko bywalców tej izby bogatej w sadze. A przecież w tym samym budynku są odpowiedniejsze i większe pokoje i można by je urządzić jak należy, przyjemnie, wygodnie i zachęcająco.

Nie będziemy tu dawać dalszych przykładów. Dowodzą one, że z jednej strony powiatowe referaty kulturalne działają swoją opierają tylko na budżetach i sprawozdaniach, a nie na konkretnej pracy w terenie, a z drugiej strony widzimy, że młodzież wiejska jest chętna, że pragnie sama ożywić życie świetlicowe, że jest jej potrzebna pomoc i rada.

Trochę inicyjatywy, pomysłów i chęta nie wątpiłyby dały tu dobre wyniki. Młodzież chciała by wiele zrobić, ale pracę jej utrudniają starci, lekceważąc często sprawy kulturalne.

Podobna sytuacja jest i w innych powiatach. Czas najwyższy zainteresować się sprawą pozaszkolnej młodzieży wiejskiej i jej świetlicami. Nie za pomocą bezduśnych sprawozdań, ale poprzez osobisty kontakt, osobisty wgląd w życie wsi, poprzez konkretne prace. Wiele jest możliwości ożywienia świetlic bez specjalnych sum budżetowych. Młodzież oddaje swoje ręce i swój zapał; tym kapitałem trzeba umieć pokierować.

Paweł Rz.

Kolejarze przygotowani do zimy

Kolejarze węgla w Zbąszynku wiedzą, że z nastaniem mrozów i opadów śnieżnych następują liczne przeszkody i przerwy w ruchu kolejowym. Chcąc tych trudności uniknąć uruchomili oni już wszystkie potrzebne działy pracy. Przygotowano więc i sprawdzono pługi do odśnieżania torów, założono zasłony na parowozach, zabezpieczono urządzenia wodne i elektrotechniczne, uszczelniono pomieszczenia parowozowni. Nie zapomniano również o odzieży zimowej dla pracowników drogowych.

Staranne przygotowanie do okresu zimowego pozwoli kolejarzom ze Zbąszynka na sprawne przeprowadzenie przewozów zimowych, bez przestoju i przerw w pracy. (ska)

Jeszcze raz o świetlicach

Sprawa wielu świetlic wiejskich w naszym województwie kuleje lub przestawia się wręcz źle. Pisaliśmy niedawno o świetlicach w powiecie obornickim, powiecie średzkim, powiecie wągrowieckim, zaglądnęliśmy do powiatu nowotomyskiego, gostyńskiego i wielu innych; wiele też o pracach i o samych świetlicach źle i dobrze pisali korespondenci. Zebrane przez nas spostrzeżenia mówią o tym, że sprawy kulturalne i związane z nimi sprawy świetlicowe na wsiach nie są czasem postawione, jak tego wymagają nasze władze ludowe i wytyczne naszej wewnętrznej polityki kulturalnej.

Wpływu niekorzystnego dla gospodarki ogólnej.

Do akcji tej spółdzielczość zmobilizuje przede wszystkim kobiety i młodzież wiejską. Zadaniem aktywistów spółdzielczych będzie również urządzanie zabaw towarzyskich bez wódki i dbanie o to, by zabawy te miały dobry poziom i skupiały jak największą ilość ludzi.

Duże pole działania mają również komitety członkowskie, do których należy kontrola sklepów, by wódka nie była sprzedawana w soboty i dni przedświąteczne, a dalej by nie sprzedawano w żadnym wypadku wódki młodzieży. Do nich też należy dopilnowanie, by nie spożywano wódki w lokalach sklepowych i biurowych spółdzielni.

W akcji zwalczania alkoholu aparat spółdzielczy współpracować będzie z wszystkimi organizacjami masowymi, a szczególnie z ZSCh i ZMP. (ipc)

chomiony był pociąg mieszany, który jednak wskutek zmniejszenia częstotliwości jazdy (2194)

W. Czachert — Malonice. O niedokładnościach w dostarczaniu gazet winien Pan poinformować urzęd, w którym dokonał Pan zamówienia. PPK „Ruch” nie może sprawdzić, czy między różnymi gazetami jest i „Głos” zamówiony przez Pana, gdyż urząd pocztowy zamawia ogólną ilość na miesiąc, nie podając nazwisk zamawiających. (2293)

Wysławka Borowska, Miejska Górka

Jak już wyjaśniliśmy w poprzednim konkursie filmowym „Głosu” nie trzeba podawać tytułów filmów wyłącznie festiwalowych, gdyż filmy te nie mogły być wszędzie wyświetlane w okresie festiwalu z braku wystarczającej ilości kopii. Może Pani zatem pisać o każdym filmie radzieckim, który był wyświetlany w okresie od 15. 10. do 15. 11. br.

Z odpowiedzią — wbrew obawom — zdężył Pani do 25 listopada na pewno!

Idź Przybylski — Pleszew

Prezydium WRN Wydział Pracy i Pomocy Społecznej zawiadamia, że na dwukrotne listy list skierowane do Pana a dotyczące przydziału pracy, nie otrzymał żadnej odpowiedzi.

Wobec powyższego chcielibyśmy wiedzieć, czy sprawa przydziału Pana jest nadal aktualna. (734)

Stały Czytelnik — Szurkowo. Bilet autobusowy z Kuczyńca do Rawicza kosztuje 3,60 zł, a z Zmysłowa do Rawicza 3 zł.

W pierwszych dniach wejścia w życie zimowego rozkładu jazdy do Rawicza pobierano istotnie 3,60 zł, gdyż przystanek Zmysłowo utworzono przed ogłoszeniem taryfy zimowej. (2375)

Zbigniew Ostrowski — Rakoniewice. DOKP w Poznaniu nie uważa za wskazane uruchomienie pociągu osobowego na linii Wielichowo — Rakoniewice.

Wokół ringów w całej Polsce, w blasku jarzących się nad nimi lamp coraz ciśnień od widzów zebranych, jak to mówią — głowa przy głowie. Bokserzy cieszył się on i cieszy u nas duża popularnością, a nazwiska wybitnych pięściarzy znane są już najmłodszym widzom.

Tegoroczny sezon bokserki przynosi z sobą dużą zmianę. Oto zmagania o mistrzostwo Polski toczą się poprzez mecze między reprezentacjami zrzeszeń sportowych. Podzielone na dwie ligi; pierwszą i drugą, stają dziesiątki bokserów do walk o miano najlepszego.

I tak oto po dwóch seriach mamy już okazję zanotować pierwszą w tym sezonie tabelę I Ligi.

Wygląda to tak:

1. CWKS	2 4	26:16
2. WOKS	2 4	26:16
3. Gwardia	2 2:2	23:17
4. Kolejorz	2 2:2	19:21
5. Włóknarz	2 0:4	15:25
6. Stal	2 0:4	15:25

Sytuacja taka powstała po ostatniej niedzieli, która obfitowała w niespodzianki o większym ciężarze gatunkowym. Powiedźmy sobie, że przegrane Kasperczaka z Justką, Koczyńskiego z Piórkowskim

I zwycięstwo Jądrzyka nad Gościńskim — to jak na jedno spotkanie (SWKS — Gwardia 11:9 w Wrocławiu) bardzo dużo. Niespodzianki te są wielce obiecujące; można się liczyć jeszcze z innymi: „wielkie sławy” pięściarskie nie będą już miały spokojnych nocy. Idą nowi, rokujący wielkie nadzieje.

Weźmy choćby dwóch poznańskich „stalowców” Kazmierczaka i Wojtkowiaka. Obaj nie przegrali dotąd walk stoczonych w tegorocznych meczach w ramach mistrzostw zrzeszeń. Przysporzyli Stali 6 pkt., i nie zawiedli oczekiwania.

W drugiej lidze doszło w niedzielę do spotkania CWKS II z ZS Stal w Lublinie. W czasie wygranej przez CWKS meczu (11:9) doszło do sensacyjnej porażki w wadze półciężkiej: Nowara uległ Frankowi!

Nie bawimy się w przewidywania. Jedno tylko możemy powiedzieć z każdym gongiem, rozpoczynającym starcie będziemy musieli liczyć się z nieoczekiwanymi wynikami, gdyż... młodzi idą.

Czeka nas zapewne bogaty i ciekawy sezon bokserki.

W meczu o mistrzostwo klasy wojewódzkiej Stal (Poznań) pokonała bardzo wysoko Kolejorz (Ostrów) 18:2. Mecz obfitował w walkowery i techniczne nokauty. Poziom za tym był słaby. Wyniki walk (na pierwszym miejscu zawodnicy Stali: **Bonia** pokonał przez t. k. o. **Korbalskiego**, **Wojnowski** w towarzyskiej walce wygrał z **Długiewiczem**, **Rogalski** przegrał z **Baszczyskim**, **Kaczmarek** pokonał przez t. k. o. **Sobaszka**, **Turowski** zwyciężył **Kryjona**, **Obecnny** wygrał z **Bankiem**, **Roszyk** zdobył punkty wo, **Borowiczowi** poddał się **Kaczmarek**, **Fitza** przeciwnika **Nowostawskiego**, sędzią zdyskwalifikował, a **Zwierzynski** (S) zdobył punkty bez walki. (m)

Nieustepliwci
Mimo, że rankami bleją się dachy po nocnych przymrozkach — oni nie schodzą z „udeplanej ziemi” między dwiema bramkami. Oto przedwcześnie kilka iligowych drużyn piłkarskich wyległo na boiska na towarzyskie zawody. W Poznaniu Kolejorz „przeszedł się” na boisko przy ul. Rolnej i stanął przeciwko gospodarzowi, Stali. Ta tyle już razy wypłatawszy psikusa Kolejorzowi i tym razem pokonała go w stosunku 1:0.

W Gdańsku zmierzyl się Budowlani miejscowi z chorzowskimi. To nie rozstrzygnięte spotkanie (2:2) wystawiła gospodarzom dobre świadectwo.

Albo w Tarnowie. Ogólnie krakowskie odwiedziło także swego imiennika i., znowu remis (2:2).

Tylko Unia z Chorzowa zwyciężyła bytomskie Ogólnie w stosunku 2:0, dzięki strzałom Cieslika. Wreszcie zupełnie niepiłkarski wynik padł w Warszawie, gdzie Kolejorz wygrał ze Spójnią z Kleci 9:4. (thn)

Rekord Polski w strzelaniu
Na zawodach strzeleckich o mistrzostwo okręgu szczyńskiego uzyskano kilka dobrych wyników. Zawodnik Kolejorza Chrydzewicz w strzelaniu z kbks 5 z trzech postaw, uzyskał wynik 546 punktów na 600 możliwych. Wynik Chrydzewicza jest lepszy od rekordu Polski.

Stal na czwartym miejscu

Po niedzielnych spotkaniach w tabeli ligi koszykowej prowadzi bez porażki krakowska Gwardia przed AZS (Warszawa)

Mieczysław Pawlak
Spójnia — Łódź

Wysokie zwycięstwo zapaśników Kolejorza

Osemka poznańskich zapaśników wybrała się ubiedzieli nad polskie morze do Gdańska, gdzie w towarzyskim spotkaniu z tamtejszą Spójnią wygrali zdecydowanie 7:1. Jedynym punktem oddał gospodarzom Nikodemski, pozostali zawodnicy: Bańcerk, Kauch, Mielczak, Nowaczyk, Kraczyk i Leitgeber wygrali swoje walki.

O Puchar Polski w piłce siatkowej

31 drużyn męskich i 3 drużyny żeńskie stanęły na starcie rozgrywek piłki siatkowej o Puchar Polski, na szczeblu miejskim w Poznaniu.

Wśród drużyn żeńskich klasą dla siebie był zespół SKS Lic, Zamoyskiej, którzy w rozgrywkach zajęli pierwsze miejsce. Wśród mężczyzn rozegrano w pierwszym rzucie 20 spotkań, dalsze odbędą się w przyszłą niedzielę. Poziom rozgrywek był przeciętny, a to na skutek trudności w uzyskaniu sali do treningów.

i CWKS-em. Na czwartym miejscu uplasowała się poznańska Stal po niedzielnym zwycięstwie nad Spójnią z Łodzi; 45:42. Poznaniacy dwukrotnie prowadzili, lecz łodzianie każdorazowo wyrównywali, a nawet sami objęli prowadzenie 5 punktami. Dopiero na 10 minut przed końcem piękny zryw Stalowców zapewnił im przewagę w tym naprawdę emocjonującym meczu.

Poznańscy Kolejorz nie mają szczęścia do warszawian. Przegrali oni znowu gładko w stolicy z tamtejszym AZS-em — 49:63 i w dalszym ciągu okupują przedostatnie miejsce w tabeli.

Trzeci nasz ligowiec — Kolejorz z Ostrowa zszedł z boiska w Grodzle Podawelskim pokonany za ledwie jednym punktem (48:49). Ostrowianie mają tę samą ilość punktów co poznańscy Kolejorz (4 gry i 1 pkt.), lecz lepszy stosunek koszy. Zajmują w tabeli o jedno miejsce wyżej.

Janusz Mokwiński
Spójnia — Łódź

Po raz piąty mistrzem

W niedzielę zakończone zostały drużynowe mistrzostwa Polskiej w szczypiorniaku. W ostatnich dwóch spotkaniach finałowych Budowlani (Chorzów) pokonał AZS (Katowice) 14:6 (5:4), zdobywając tym samym tytuł mistrzowski piąty raz z rzędu. W Opolu Budowlani przegrali ze Stalą (Kuznia Raciborska) 6:15 (3:6).

Piłkarze wicemistrza ZSRR Dynamo Tbilisi opuścili nasz kraj. Na cztery rozegrane spotkania zespół radziecki wygrał 3-krotnie, a zremisował z ZS Unią. Cenne wskazówki dali nam trenerzy radzieccy, którzy odbyli z polskimi kolegami kilka porad. Pobyt piłkarzy Dynamo Tbilisi przyczynił się do dalszego pogłębienia braterskiej przyjaźni łączącej sportowców polskich ze sportowcami radzieckimi. Na zdjęciu moment z ostatniego meczu Dynamo — Gwardia w Krakowie.

Szlakami zwycięstw

Uplynał co prawda już termin wyznaczony na Marsze Szlakami Zwycięstw, lecz w woj. poznańskim imprezy te trwają. Dotychczas liczba startujących waha się w granicach 60 tys. osób, w tym ok. 12 tys. kobiet. Ponad 97% startujących osiągnęło minima na odznaki BSPO i SPO. Wynika z tego, że zawodnicy starannie przygotowali się do marszów.

Dotychczas plan marszów został wykonany w 86%. Należy oczekiwać, że po ukończeniu, limit zostanie osiągnięty, a może i przekroczony.

Najlepiej spisała się młodzież Poznania, która w liczbie ponad 21 tys. brała udział w marszach.

wykonując w 201% plan MKKF-u. Najliczniejszy udział wzięli akademicy, których było 2 tys.

W miastach Gniezno, Kalisz i Koło również przekroczono wyznaczone limity.

Katowice mają najlepszych szermierzy

Przy licznych udziałach czołowych szermierzy z Katowic, Krakowa, Łodzi, Poznania, Szczecina, Warszawy i Wrocławia. Rozegrano w Krakowie turniej szermierczy, będący przeglądem szermierki polskiej przed przygotowaniami olimpijskimi.

W ogólnej punktacji zwyciężyła drużyna Katowic, zdobywając puchar, ufundowany przez GKKF. Drużyna Katowic zajęła pierwsze miejsce w szabli, drugie — we florecie kobiet i w szpadzie oraz trzecie — we florecie męskiej.

Najlepszym zawodnikiem drużyny śląskiej był Sobik. Drugie miejsce w turnieju zajął Kraków, 3. Warszawa, 4. Wrocław, 5. Poznań, 6. Łódź, 7. Szczecin.

Edward Kupczyński
człowiek z ul. Spółna
Wrocław

WYNIKI

Liga kosza

Stal (Poznań) — Spójnia (Łódź)	45:42
AZS (Warszawa) — Kolejorz (Poznań)	63:49
Gwardia (Kraków) — Kolejorz (Ostr.)	49:48
Spójnia (Gdańsk) — CWKS (W-wa)	43:50
Włóknarz (Łódź) — Kolejorz (W-wa)	55:38

Tabela

Gwardia (Kraków)	4	4	214:152
AZS (Warszawa)	4	3	197:164
CWKS	4	3	194:180
Stal (Poznań)	5	3	190:217
Włóknarz (Łódź)	4	2	176:162
Spójnia (Łódź)	4	2	164:157
Ogniwo (Kraków)	3	2	116:117
Spójnia (Gdańsk)	4	1	154:155
Kolejorz (Ostrów)	4	1	163:166
Kolejorz (Poznań)	4	1	143:196
Kolejorz (Warszawa)	4	0	163:201

Towarzyskie spotkania piłkarskie

Budowlani (Gd.) — Budowlani (Chorz.)	2:2
Unia (Chorzów) — Ogniwo (Bytom)	2:0
Kolejorz (W-wa) — Repr. woj. ZS Spójnia	9:4

Hokej na lodzie

Górnik (Janów) — Ogniwo	10:3
Górnik (Katowice) — AZS (Katowice)	8:7

Pracownicy poszukiwani

Mistrz kowalski z egzaminem kucia koni oraz mechanik do remontu maszyn rolniczych i traktorów potrzebny zaraz lub 1 i 52 r. na majątku 1000 ha. Wynagrodzenie wysokie wg Ukł. Zbior. Pracy. Zgłoszenia kierować: Stacja Selekcji Roślin Polanowice p-ta Kruzowica pow. Inowrocław. K2170

Agentów skupu drobiu na powiat Poznań za dobrym wynagrodzeniem przyjmie Rejonowa Zbiornica Jajczarsko-Drobiarska, Poznań-Staroleka, ul. Staroleka (przy dworcu). Telefon 44-11. K2181

6 sprzątaczek poszukuje zaraz Zarząd Ośrodków Akademickich Ekspozytura w Poznaniu, Al. Stalingradzka 26. Zgłoszenia przyjmuje Sekcja Personalna. K2179

ZAMÓWIENIA na CHOINKI

większych rozmiarów, przeznaczone na cele dekoracyjne w kościołach, świetlicach, przedszkolach itp. przyjmuje

MIĘSKI HANDEL DETALICZNY ART. SPOZ.
Poznań — ulica Wielka 26 — telefon nr 14-61.
Zgłoszenia należy składać do dnia 22 bm. włącznie. K2188

†
Dnia 18 listopada 1951 r., zasnęła w Bogu, opatrzona Sakramentami św., moja najukochańsza żona, nasza droga matka, teściowa, babcia, prababcia i siostra, śp.
z Pieprzyków
Weronika Wojciechowska
przeżywszy lat 73.
Pogrzeb odbędzie się w środę, 21 bm., o godz. 10,30 z kaplicy cmentarza Bożego Ciała na Dębcu
W smutku pogrążeni
mąż z rodziną
Poznań, ul. Łąkowa 17 m. 9. 16129g

Wolne posady

Ręczniarki wykwalifikowane, na piaszczę damskie potrzebne Poznań Szmarzewskiego 8. Zgłoszenia: od godz. 16-18. 15999g

Pomocnik piekarski potrzebny Poznań, Mottego 2, piekarnia. 16003g

Szuka posady

Samodzielny księgowy piac, 6-letnia praktyka w przemyśle, znajomość wszelkich prac biurowych maszynopisma, przyjmie odpowiednią pracę. Oferty Głos Włp. dla 12913.

Nauka

Korespondencyjne Kursy Księgowości, Ułgi. — Informacje: Wrocław 1. skrytka 152. K2167

Sprzedaje

Wózek dziecięcy sprzedam. Poznań, Gąsiorowskich 9, m. 5. 15994g

Parcelę Wilie! Kamienicę! Polca, poszukuje „Unia” Poznań Nowowiejskiego 9 (dawnie Rzezczypospolite). 15213g

Wilie 2 mieszkaniowa (Sotacz) 1-mieszkaniowa (Winogrady), oraz kilka kamienic, polca Gruszczyński. Poznań Wawrzyniaka 22. 15842g

Kupna

Maszynę do pisania z normalnym walkiem, dobrą kupię. Oferty Głos Włp. dla 15943g.

2 opony do ciągnika 900 do 1250x24 tylko w idealnym stanie kupię. Mieloch, Poznań-Chartowo, tel. 2607 16044g

Maszynę pończoszniczą ckręzą kupię — jankowiak. Poznań, Wierzbitec 16, m. 9. 15991g

Samochód malolitrażowy, najchętniej kabrio limuzyna, do brym stanie kupię. Oferty ceną Głos Włp. dla 15992g.

Kociot, wanny (baseny) kupię. Telefon 14-32 lub oferty Głos Wielkopolski dla 16001g.

Maszynę do podnoszenia oczek kupię. Oferty Głos Wielkopolski dla 16012g.

Zamiana

Zamienie samodzielne mieszkania: 2 pokoje przynależności 1 1/2 pokoju z kuchnią okolica Matejki i Pogodno na samodzielne 2 pokoje z przynależnościami. Oferty Głos Wielkopolski dla 15946g.

Pokój słoneczny, duży, wspólny na kuchnię, Ostroń, zamienie na podobny. Oferty Głos Wielkopolski dla 15989g.

Pokój samodzielny, słoneczny, 1 piętro, zamienie na pokój z kuchnią lub używaniem kuchni. — Oferty Głos Wielkopolski dla 15990g.

Domek 1-rodzinny nowy, 3-pokoje z ogrodem w Puszczykowie, zamienie na 2-3 pokoje kuchnią w Poznaniu. — Oferty Głos Włp. dla 16004g.

Pokój frontowy, 1 piętro, 28 m², instalacja gazowa, elektryczność, z wygodami, używaniem kuchni przy Marcina, zamienie na podobny lub pokój z kuchnią. — Oferty Głos Wielkopolski dla 16013g.

2 pokoje kuchnią łazienką — oraz duży pokój kuchnia, łazienka, samodzielne, zamienie na 3-4 pokoje kuchnią, łazienką, samodzielne. — Adres wskaże Głos Włp. nr 16025g

Szuka lokalu

Odremontuje 1-pokojowe kuchnię, komfort, samodzielne — mieszkanie bliżej Śródmieścia. Pilne oferty Głos Wielkopolski dla 12081.

Student medycyny poszukuje pokoju. Oferty Głos Wielkopolski dla 16026g.

Pracownik młody poszukuje pokoju umeblowanego lub pu. stego w Śródmieściu lub k. z. — Oferty Głos Wielkopolski dla 12989.

Wielbnemu Duchowi. Zarządowi Cechu Rzemiosł Budowlanych, Spółdzielni Rzemieślniczej Surowców i Prac Malarzów, Krewnym, Kolejom, Znajomym, Ło katorom za wienie i ostatnią przysługę odana śp.

Mieczysławowi Przybylskiemu

składa serdeczne
Bóg zapłać
żona z synami
16075g

†
Dnia 15 listopada 1951 r., zginął tragiczną śmiercią, przeżywszy lat 24

mgr Jacek Śląski

Zastępca Kierownika Prac Wykopaliskowych w Poznaniu.

W tragicznie Zmarłym straciła nasza instytucja niezwykle utalentowanego i świetnie się zapowiadającego młodego pracownika nauki.

Cześć Jego świetlanej pamięci!

Kierownictwo Badań nad Początkami Państwa Polskiego oraz Koleżdy i Współpracownicy.

Pogrzeb odbył się w poniedziałek, 19 bm., na cmentarzu na Junikowie. K2199

Dnia 15 listopada 1951 r., zginął tragiczną śmiercią, w Górkach Dolnych pod Łodzią

Tow. Jerzy Michałowski

kierownik Działu Kadry, członek organizacji partyjnej i związkowej

Tow. Jerzy Wicherski

I sekretarz
Podstawowej Organizacji Partyjnej — PZPR
W Zmarłym tracimy nieodżałowanych towarzyszy i serdecznych kolegów.

Cześć Ich pamięci!

Podstawowa Organizacja Partyjna
Rada Zakładowa, Zakładowy Zarząd ZMP,
Dyrekcja i Pracownicy Zjednoczenia nr 2
Budownictwa Miejskiego w Poznaniu.

Pogrzeb odbędzie się w środę, 21 bm., o godz. 15.30 na cmentarzu na Junikowie. K2196

Kampania cukrownicza przebiega sprawnie

Już przy wysiadanu z pociągu uderza nas charakterystyczny, słodkawy zapach przerabianych buraków, którym przesycone są najbliższe okolice cukrowni. Z prawej strony widać ogromne zabudowania oraz sunące wolno szeregi wozów chłopskich napelnionych po brzegi burakami.

DOSTAWA ZDAŁA EGZAMIN

Planowa dostawa buraków przedstawia się w roku bieżącym bez porównania lepiej, niż w roku ubiegłym. Chłop zrozumiał wreszcie płynące z niej korzyści. Przed cukrownią nie ma chaosu, nie ma ogonków i czekania do późna w nocy na odebranie towaru. Chłop rozumiał także, w jaki sposób planowa dostawa ułatwia gospodarce cukrowni.

Przed samym wejściem do cukrowni, kilkunastu metrowy automatyczny transporter wyrzuca nazeewnątrz tzw. wysłodki. Są to skrajane i „odsłodzone” już buraki. Zebrała się tego cała góra. Co chwile podjeżdżają puste wozy, aby za kilka minut — nalożone — zrobić miejsce innym.

JEDEN CYKL PRODUKCJI

Po załatwieniu formalności udajemy się w towarzyszyście dyrektora cukrowni ob. Mijakowskiego do zakładu, gdzie oglądamy kolejno wszystkie ogniwa procesu produkcji.

W zasadzie sam proces produkcji jest bardzo prosty. Buraki po oczyszczeniu w płuczce wędrują do kralajnicy, do której wpadają bezpośrednio z automatycznej (600 kg) wagi. Skrajane buraki przechodzą do tzw. dyfuzorów. Tam pod wpływem gorącej wody cukier zawarty w burakach ulega rozpuszczeniu. Jakowe wysłodki buraczane odprowadza się na zewnątrz, sok zaś wędruje dalej poprzez cały zespół najrozmaitszych kotłów, aby w końcu zamieścić się w cukrzyce — gęstą brunatną masę, zawierającą już w przeważającym procencie skrzystalizowany cukier. Końcowym ogniwem produkcji są tzw. wirówki, w których oddziela się czysty cukier od reszty gęstego soku. Sok ten podlega ponownej przeróbce, aż do otrzymania białego cukru włącznie. Jako produkt odpadowy pozostaje melasa, używana w gorzelniach do pędzenia spirytusu.

Tak mniej więcej przedstawia się schemat procesu produkcji. Oczywiście w praktyce wygląda to bardziej skomplikowanie. Późniejszych stacji, poprzez które przechodzi surowiec (szczególnie już w postaci soku) w jednym cyklu produkcji jest kilkanaście.

ŚWIETNE WYNIKI

Cukrownia we Wschowie jest jedyną w Polsce cukrownią doświadczalną. Wysyłki dyrekcyjne i całej załogi skierowane są na wypracowanie nowych, do skonalizacji metod pracy. Założeniem jest zmniejszenie do minimum aparatury cukrowni, oraz osiągnięcie jak najwyższej wydajności cukru z surowca.

A oto dotychczasowe wyniki: cukrownia we Wschowie wyeliminowała już całkowicie z cyklu produkcji kilka stacji. W związku z tym cukrownia posiada najniższy skład osobowy w Polsce. Jeśli zaś chodzi o zmniejszenie strat cukru, to przede wszystkim — cukrownia we Wschowie ma co najmniej o 1% mniej odpadu — me-

lasy, niż inne cukrownie, a poza tym — melasa ta jest o 6% lepiej „odczyszczona”. Cykl produkcji, a więc okres od wejścia buraka do płuczki aż do otrzymania z niego cukru trwa 10 godzin. Cykl produkcji we Wschowie jest więc dużo krótszy, niż cykl produkcji w innych cukrowniach.

LUdzie I PLANY

Wyniki takie można było uzyskać tylko dzięki twórczej współpracy całej załogi. Aczkolwiek cukrownia ze względu na jej doświadczalny charakter jest wyłączona ze współzawodnictwa okręgowego. To jednak istnieje bardzo dobrze rozwinięte współzawodnictwo wewnętrzne. Ostatnie zobowiązania państwowe wyrażają się cyfrą półtora miliona oszczędności, osiągniętych

na zmniejszeniu strat cukru, zwiększeniu przerobu dobowego oraz na jak najbardziej racjonalnej gospodarce paliwem i materiałami pomocniczymi.

Zaznaczyć trzeba, że 25% załogi stanowią kobiety, które często szczytą się najlepszymi wynikami w pracy od mężczyzn.

Stefka Syczyńska liczy 17 lat. Gdy się zjawiała w zakładzie, majster zapytał: „Co to dziecko ma tu robić?” Odpowiedź Stefki brzmiała: „Dajcie no jakakolwiek pracę, a zobaczycie.” I rzeczywiście. Dziś ostrzy noże dla kralajnicy, a ostrzy — że nie jeden doświadczony fachowiec nie powstydziliby się takiej roboty.

Plany produkcyjne są stale przekraczane. Ostatnie trzy dekady wykonano z nadwyżkami od 4,5% do 17%.

Choć w roku bieżącym zbiory buraków z powodu suszy są mniejsze, niż przewidywano, to jednak zawartość cukru w burakach jest o jakieś 3% wyższa, niż ubiegłoroczna. Aby na przykład otrzymać tę samą ilość cukru, na którą w roku ubiegłym trzeba było przerobić 100 kg buraków — obecnie wystarczy ich 85 kg.

Tak więc mimo pewnych trudności plany produkcyjne pozostały realne. Jeśli do tego dodać doskonałą i zdyscyplinowaną załogę z racjonalizatorami i przodownikami, jak: **Urbański, Wilczyński, Panfilo** oraz dziesiątkami innych wyróżnionych na tablicach współzawodnictwa, możemy być przekonani, że cukrownia we Wschowie nie tylko, że wykona swoje plany, lecz wykona je z nadwyżką.

(raw)

Szkoła pielęgniarstwa w Poznaniu uzyska nowe lokale

W swoim czasie pisaliśmy dwukrotnie o Państwowej Szkole Pielęgniarstwa w Poznaniu. Chodziło nam o przyspieszenie prac przy odbudowie domu z zbiegu

Wspaniały sukces artystów radzieckich

Ostatni koncert dany w sali Teatru Miejskiego w Zielonej Górze przez artystów radzieckich, a mianowicie: solistkę Teatru Wielkiego w Moskwie Marię Zwiedzinę — laureatkę II Festiwalu Młodzieżowego w Budapeszcie oraz pianistę, laureata III Festiwalu Młodzieżowego w Berlinie, Witalla Sleczkina, stał się wielkim wydarzeniem artystycznym miasta.

Czysty sopran Marii Zwiedziny i jej wspaniała koloratura, łącznie z doskonałą techniką śpiewaczą świątła triumfy zwłaszcza w ariach z „Rigoletta” i „Cavaleria rusticana” jak też pieśniami radzieckich. Zaledwie dwudziestoletni pianista Witall Sleczkin imponował niespotykaną wprost techniką fortepianową nie tylko w utworach Rechmaninowa, Czajkowskiego, ale także jako odtwórca Chopina i utworów własnych. Śpiewacze akompaniowały dyskretnie i z umiarem Halina Maksimowa i Aleksander Jarochin.

Zywiołowe oklaski i kosze kwiatów stanowiły zasłużoną nagrodę dla utalentowanych artystów. Zakończenie koncertu zamieniło się w samoradną manifestację słuchaczy na rzecz przyjaźni polsko-radzieckiej. (tur)

Wzorowa świetlica

W świetlicy Związku Zawodowego Pracowników Państwowych przy Prezydium PRN gromadzą się licznie w wolnych chwilach od zajęć członkowie Związku zwłaszcza ZMP-owcy, którzy korzystają z rozrywek i gier towarzyskich, jak również słuchają słowno-muzycznych audycji radiowych. Ponadto z zainteresowaniem czytają prasę, pogłębiając wiadomości ideologiczne i zawodowe. Dodac należy, że w niedługim czasie otwarta zostanie biblioteka, wyposażona w dużą ilość książek i zorganizowany zostanie zespół artystyczny.

Jan Kuczyński
korespondent „Głosu”

ulic Walki Młodych i Szkolnej, przeznaczonych dla szkoły. Kredyty były, przyznane również, jedynie Prezydium WRN zwróciło z decyzją przeniesienia mieszczącego się tam Państwowego Przedsiębiorstwa Mierniczego i Bacutilu do nowych lokali.

Artykuły te odniosły skutek. Miejskie Przedsiębiorstwo Remontowo-Budowlane zawarło ze szkołą umowę, w której zobowiązało się jeszcze w listopadzie przystąpić do prac przy remoncie IV piętra gmachu. Do końca bieżącego roku ma ono zostać przystosowane do celów szkoły. W roku przyszłym zaczyna się natomiast roboty na innych piętrach. Wykończenie całości jest

przewidziane na połowę kwietnia 1952 roku.

W nowym gmachu uczennice będą miały do swej dyspozycji sale demonstracyjne, a więc: chemiczną i bakteriologiczną, sale wykładowe, gabinet lekarski, laboratoria, pracownie pomocnicze, świetlicę, salę gimnastyczną oraz pięknie urządzone internaty. Tego wszystkiego dotychczas poznańska Szkoła Pielęgniarstwa nie posiadała.

Jak słyszeliśmy, Bacutil otrzymał lokal na Starym Rynku, byłoby jednak wskazane, aby i Państw. Przedsiębiorstwo Miernicze już w tym czasie przystosowało się do nowego lokalu i przygotowało do przeprowadzki. (ef)

Usprawnić pracę spółdzielni rzemieślniczych

Praca niektórych spółdzielni rzemieślniczych w Poznaniu pozostawia wiele do życzenia. Nie wyjątku są one termowo z przyjętymi na siebie obowiązków, lekceważąc tym samym zleceniodawców. Świadczą o tym najlepiej konkretne wypadki, które zanotowała dyrekcja Miejskiego Handlu Detalicznego — Artykuły Spożywcze.

Spółdzielnia Szklarzy przy ul. Dzierżyńskiego 176 zlecono 20. 10. br. wprawdzie szyby w oknie wysta-

wowym sklepu nr 19 przy ul. 27 Grudnia 6. Po wielu miesiącach Spółdzielnia udzieliła odpowiedzi, że wykonać powyższej pracy zlecono firmie Mantyk przy ul. Dzierżyńskiego 7. Z firmy tej dwa razy oglądano uszkodzenie: za pierwszym razem oświadczyli, że nie mają szyb, za drugim razem jeden z pracowników firmy Mantyk wymierzył okno i... na tym się skończyło. Podobne historie miały miejsce w sklepach: nr 84 — przy ul. Małeckiego, nr 58 przy ul. Grobla 17 i nr 71 — przy ul. Fredry 4.

Spółdzielnia Pracy „Elektro-Teletechnika”, ul. Marcinkowskiego 16 otrzymała od MHD 6. 10. br. zlecenie na uzupełnienie instalacji elektrycznej w magazynie przy ul. Garbary 59. 23. 10. odpowiedziano pismem, że z powodu nawału pracy zlecenia wykonano nie można i dalszych zleceń Spółdzielnia nie przyjmuje. Odpowiedź ta nadeszła po 17 dniach, a tymczasem w magazynie używa się do oświetlenia świece, co łątwo może spowodować pożar.

Pomocnicza Spółdzielnia Metalowców ul. Rokossowskiego 31 otrzymała 28. 8. br. zlecenie naprawy krat w sklepie nr 18 przy placu Wiosny Ludów. Mimo niezliczonej ilości montów do dnia dzisiejszego kraty, które są głównym zabezpieczeniem okna wystawowego wymienionego sklepu, nie zostały naprawione.

Fakty powyższe świadczą o wielu niedociągnięciach w pracy spółdzielni rzemieślniczych. Nie wlemy co jest ich powodem, lecz stanowczo domagamy się ich usunięcia. (16)

Dzięki dobrej pracy radnych gmina Jarocin coraz lepiej wykonuje obowiązki wobec Państwa

Rady narodowe, jako terenowe organa jednolitej władzy państwowej, mobilizujące społeczeństwo do wypełniania zadań gospodarczych, zdołały w stosunkowo krótkim czasie zdobyć autorytet wśród najszerszych mas ludności. Śluząc interesom społeczeństwa, położyły one wielkie zasługi w rozwoju życia gospodarczego i kulturalnego kraju. Sumienna praca radnych tworzących trzon aktywów wiejskiego przyczyniła się do ściślejszego powiązania rad z terenem.

Poszczególne gromady są reprezentowane w gminnych radach narodowych przez wybranych na gromadzkich zebraniach ludzi, którzy cieszą się zaufaniem całej wsi. Uczestniczą oni w sesjach rady i przedkładają na niej wszystkie zagadnienia omawiane poprzednio w gromadach. Przed każdą sesją odbywają się posiedzenia klubów radnych. Zadaniem ich jest przygotowanie uchwał i rozpatrzenie wszystkich bolączek i niedociągnięć, aby po omówieniu ich na plenum rady tym skuteczniej usunąć przyczyny, z których wynikają te niedociągnięcia i zapobiec im na przyszłość.

Przy gminnych radach narodowych istnieje także komisje, np. zdrowia, pracy i pomocy społecznej, rolne, gospodarki drogowej i inne. Poprzez wykonywanie swoich planów, komisje te rozwijają poszczególne dziedziny życia gospodarczego, politycznego i kulturalnego wsi zgodnie ze wskazaniami Rządu i Partii.

Jeśli dla przykładu wziąć pod uwagę plan pracy Komisji Rolnej w gminie Jarocin, wówczas nie trudno będzie wywnioskować, jakie ważne zadanie ma ona do spełnienia. Oprócz kontroli działalności POM-u Państwowych Gospodarstw Rolnych i spółdzielni produkcyjnych w zakresie przygotowań i wykonywania nalożonych na nie obowiązków oraz udzielania im pomocy, członkowie tej komisji zajmują się m. in. sprawą likwidacji odlogów w Radlinie, zelektryfikowaniem gromad: Anopol, Bachorzew i Tarce, rozwojem hodowli trzody chlewnej oraz przyspieszeniem odstaw i wpiat.

— Halo! Czy to Forum MDCCLXII?

Niemniejszą wagę posiadają również te zagadnienia, o które dba komisja zdrowia, pracy i pomocy społecznej przy GRN w Jarocinie. Przeprowadza ona kontrolę stanu sanitarnego sklepów, szkół, przedszkoli i zagród chłopskich, interesuje się warunkami pracy robotników zatrudnionych w prywatnych przedsiębiorstwach i gospodarstwach rolnych oraz zajmuje się działalnością referatu spraw socjalnych i kulturalnych Prezydium GRN w zakresie zdrowia i pomocy społecznej.

Obowiązki przewodniczącego tej komisji, uchodzącej za najlepszą w powiecie pełni średniorolny chłop z Golinii — **Władysław Kardach**, który jest najbardziej aktywnym członkiem GRN. Niewesołe było jego życie przed wojną. Zapoznał się wtedy z nędzą i obszarczym wyżywkami i oczekiwał chwili, kiedy chłop będzie czuł się współgospodarzem kraju. Toteż widząc dzisiaj troskę rządu o ludzi pracy, poświęca wszystkie wolne chwile pracy społecznej.

Wzorowo wypełnia swoje obowiązki także przewodniczący Komisji Rolnej — **Wojciech Staszak**, który jest równocześnie sołtysem w gromadzie Wilkowskiej, gmina Jarocin. Potrafił on dobrać sobie silny aktyw gromadzki i wraz z nim przekonuje chłopów opóźniających wykonanie planów w gromadzie o konieczności sprzedaży państwu zboża, ziemniaków, żywca i uregulowania zaległości finansowych.

Dzięki wyteżonej pracy radnych, spośród których poznaliśmy dwóch najaktywniejszych, gmina Jarocin przesuwała się obecnie pod względem wykonania zadań gospodarczych z 7 (w ub. roku) na 3 miejsce w powiecie. (alf)

DZIĘKI WSPÓŁZAWODNICTWU plan roczny wykonano

Załoga Wielkopolskich Zakładów Przemysłu Drzewnego nr 12 w Kościanie zameldowała o wykonaniu rocznego planu produkcji na 50 dni przed terminem. Sukces ten osiągnięto dzięki zastosowaniu nowej dokumentacji technicznej, licznych usprawnień, jak również kolektywnemu wysiłkowi robotników, kierownictwa, majstrów i brigadierów.

Największą jednak rolę odegrało współzawodnictwo pracy, w którym najlepsze wyniki uzyskali: **Antoni Dyzer** — 195 proc. normy, **Stanisław Plechel** — 178 proc., **Ludwik Duda** — 173 proc., **Stefan Perz** — 172 proc., **Teofil Schmidt** — 152 proc. i **Stefan Schwarz** — 145 proc. normy.

Wartość dodatkowej produkcji wyniosła około 700 tys. złotych. (kaszk)

Teatry

OPERA — g. 19 „Cavalleria Rusticana”, „Dyl So-wizdrzak”, „Sulla Hiszpańska”.
MELODEGO WIDZA g. 18 „Młoda Warszawa”.

Kina

APOLLO — g. 16 18.15 20.30 „Błękitne mleczko” (od lat 14. dod. „Grzech”).
BAŁTYK — g. 16.30, 18.30 i 20.30 — „Piotr I” cz. II.
MUZA — g. 16, 18 i 20 „Moja miła”.
RIALTO — g. 16, 18 i 20 „Bajka o rybaku i rybce”.
WARTA — aktualności g. 11 i 12. młodzieżowe g. 14 i 16 „Wielki obywatel”, g. 18 i 20

CO — GDZIE — KIEDY w POZNANIU

„Brunatna pajęczyca”
FOTOPLASTIKON g. 10—22 „Wenecja”
WYSTAWY
MUZEUM NARODOWE „Muzea Stalicy Związku Radzieckiego” (g. 10 do 15)
ARCHIWUM PAŃSTWOWE ulica 23 Lutego 41/43 — „Wielkopolska i Poznań w dokumentach archiwalnych” (g. 10—16)
CBWA, ul. Marcinkowskiego 28 — „Bulgaria w krajo-brazie” (g. 18—18)

Ludzie Planu 6-letniego Prakseda Liebhäl

Prakseda Liebhäl to postać popularna na wsi wielkopolskiej. Jako instruktorka WKW ZSL dociera ona wszędzie, gdzie potrzebna jest jej pomoc dla rolników. Specjalnie ofiarne prace ob. Liebhäl obecnie, w akcji uświadamiającej o konieczności wykonania planów gospodarczych. Dociera do najdalszych gromad, często pieszo, w braku potrzebnych środków lokomocji.

Ob. Liebhäl pracuje ofiarnie i z przekonaniem. Jest ona pochodzenia robotniczego. Jako młodzianka dziewczynka została przez hitlerowskiego okupanta zapędzona do pracy ponad siły, do ciężkiej pracy na roli. Natychmiast po wyzwoleniu stanęła do pracy dla Polski Ludowej. W latach 1945/46 pracowała jako nauczycielka, by umożliwić działwie naukę i uzupełnić szereg nau-czyteli. Następnie przeszła do pracy społeczno-politycznej. W latach od 1947—49 była instruktorką Powiatowego Zarządu ZSCh we Wrześni, skąd z kolei przeszła do pracy w WKW ZSL.

20 KRONIKA listopad

WTOREK
Anatola Feliksa
Śródec: w. 7.22 z. 15.54
Księżyc: w. 21.41 z. 12.46

W zachodniej części kraju chmurno z możliwością niewielkich opadów. Rano miejscami mgły. Dniem temperatura maksymalna do +10 stopni C. Wiatry słabe lub umiarkowane z kierunków południowych i wschodnich.

Dyżur pełni — Państwowy Szpital Klin. im. Święcickiego (chirurgia i interna) ul. Przybyszewskiego 49.

Pogotowie P. C. K. — 6666 6667
Straż Pożarna: 1888 7777
Kom. Mülcji Ob. — 6891

WYDAWCA: Instytut Pracy „CZYTELNIK”.

REDAGUJE ZESPÓŁ. Redakcja Poznań, ul. Grunwaldzka nr 19 (II ptr.) — nr. 101 ul. Marcelskiej. Centrala tel. 62.70 i 64.75; dział miejski 79-88; dział depeš 64.75; nocny (drukarnia) 64.72.

PRENUMERATE przy-muje PPK „Ruch”. Poczta ul. Kantaka nr 8/9 i wszystkie zamiejscowe placówki pocztowe. Cena prenum. zleconej: miesięcz. nie 12.45; kwartalc. 34.35; półroczna 68.70; roczna 137.40. Tel. komisura 52-931. Tel. komisura 16-69. Konto PKO V.6714

OGŁOSZENIA: Biuro Ogłoszeń RSW „PRASA” Poznań, ul. Gen. Świerczewskiego 3 Tel. 62-31. Konto PKO Poznań nr V.5220 110. Biuro czynne od godz. 7—16.30; w soboty od 7—14.30

Za dział ogłoszeń redakcja nie odpowiada

Tłoczono: Zakłady Graficzne im. Marcina Kaspraka, Przedsiębiorstwo Państwowe Poznań, ul. Wawrzyniaka 38 K-2-13819